

Agendaformulier B&W-vergadering 1 april 2025

Portefeuillehouder	Niels van den Berg Agendaletter B		
Onderwerp	Herijking energievisie Enschede		
Openbaar	<i>Openbaar: ja, in principe zijn alle besluiten en bijlagen openbaar en publiceren wij die actief op enschede.nl</i>		
Organisatieonderdeel (cluster of afdeling)	Cluster Strategie & Beleid Fysiek	Corsanummer:	2500007393
Schrijver	T te Velde	Casenummer	BV25000104
Urgentie			
Raadsbesluit nodig	Ja		
Raad informeren	Ja		

Mee geadviseerd door	ROB/OO: Rob Engbers, SBFE: Anne-Roos de Bloois, PCFysiek: Ilhan Coga.
Advies gemeentesecretaris	

Conceptbesluit

De Raad voor te stellen om:

1. De herijking van de in 2021 vastgestelde Energievisie Enschede en het daarin beschreven maatregelenpakket uit 'scenario 1' vast te stellen.
2. Het college de opdracht te geven de in de bijlage bij dit besluit meegegeven beleidsregels voor Zonne-energie te herijken wanneer de uitwerking van de nieuwe energiewet, welke is vastgesteld op 10 december 2024, bekend is en in werking treedt.
3. Het college de opdracht te geven het in de herijking beschreven maatregelenpakket uit te voeren.

Het college te laten besluiten om:

4. Actief deel te gaan nemen aan de Covenant of Mayors, mede als reactie op de motie structurele inbedding strategische doelen incl. duurzaamheid van 6 november 2023.
5. De bijgevoegde brief over 'no regret' verduurzamingsmaatregelen en het Covenant of Mayors te versturen aan de Gemeenteraad.

Publieksvriendelijke samenvatting

De gemeenteraad heeft in 2021 de Enschedese energievisie vastgesteld. In deze energievisie staat wat de gemeente Enschede wil bereiken op het gebied van energietransitie in de periode tot 2030. De meest concrete doelstelling betreft de opwek van hernieuwbare elektriciteit tot minimaal 16.6% van het totale energieverbruik van Enschede in 2030. De afgelopen periode is gebleken dat deze doelstelling niet gehaald gaat worden. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn netcongestie en veranderd provinciaal en landelijk beleid.

De gemeente Enschede heeft nu in kaart gebracht wat er nog wel kan, en op welke wijze de doelstelling van de energievisie wel gehaald kan worden; een herijking van de energievisie. Met deze herijking van de energievisie is de CO₂ routekaart geïntroduceerd. Met een concrete ambitie voor 2030 en manieren waarop deze ambitie gehaald kan worden. Het College van B&W heeft aan de gemeenteraad gevraagd deze CO₂ routekaart vast te stellen.

Daarnaast heeft het College van B&W een brief aan de Gemeenteraad gestuurd. In deze brief worden twee dingen behandeld, namelijk 18 'no regret' verduurzamingsmaatregelen en de actieve deelname van de gemeente Enschede aan het Europese Covenant of Mayors.

Deze 18 no regret maatregelen zijn vanuit de gemeenteraad in haar vergadering van 9 december 2024 aan het college voorgelegd, met het verzoek om deze mee te nemen in de uitvoering. De wethouder duurzaamheid heeft toen aan de Raad beloofd op deze maatregelen te reflecteren. In deze brief beschrijft het College of in Enschede aan deze maatregelen wordt gewerkt, op welke wijze dit gebeurt en met welke resultaten.

Ten slotte heeft het College van B&W besloten actief deel te gaan nemen aan het Covenant of Mayors. Dit is een Europees netwerk waarin gemeenten samenwerken aan verschillende duurzaamheidsuitdagingen. Deelname aan dit netwerk geeft Enschede nieuwe kansen voor (inter)nationale samenwerking en het uitwisselen van kennis. Hiermee voldoet het college aan de oproep uit de motie *structurele inbedding strategische doelen incl. duurzaamheid* van Groenlinks van 6 november 2023.

B&W besluit dd.

(In te vullen na de vergadering door loco-gemeentesecretaris)

Inleiding en voorgeschiedenis

Herijking energievisie

In 2021 is de Energievisie Enschede vastgesteld. Deze energievisie is een lokale vertaling van het landelijke klimaatakkoord en heeft als belangrijkste doelstelling het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen in de gemeente Enschede (hierna CO₂-uitstoot). In deze visie worden doelstellingen en maatregelen beschreven aan de hand van de vijf thema's uit dit klimaatakkoord. Deze zijn vaak verder uitgewerkt in andere stukken, zoals de transitievisie warmte. De belangrijkste en meest concrete doelstelling gaat over de opwek van hernieuwbare energie. Het doel is om minimaal 8% van het totale energieverbruik binnen de gemeente Enschede extra op te wekken in 2030, tot een totaal van 16,6% van het totale energieverbruik.

In 2023 is vastgesteld dat deze opwekdoelstelling niet langer realistisch is. De belangrijkste redenen hiervoor zijn 1) de toename van de transportschaarste op het elektriciteitsnet (netcongestie), waardoor het aansluiten van nieuwe opwekprojecten niet mogelijk is, en 2) het toen recente provinciale verbod uit oktober 2023 op nieuwe zonnepanelen op landbouwgrond. Hierover is de gemeenteraad op 23-11-2023 per brief geïnformeerd.

Op 8 maart 2024 is er in de stedelijke commissie fysiek gesproken over de conclusies van deze brief, en is het college gevraagd om in kaart te brengen wat er nog wel kan en dit mee te nemen in een herijking van de energievisie. Met de duidelijke oproep om alles uit de kast te halen om de gestelde doelen te halen.

CO₂ reductie als maatstaf

Omdat het uiteindelijke doel van de energievisie het verminderen van de CO₂-uitstoot in Enschede is, is er voor deze herijking gekozen om CO₂-reductie ook als maatstaf te gebruiken voor het vaststellen van maatregelen. Hiervoor is gebruik gemaakt van een CO₂-reductie routekaart die door adviesbureau Berenschot in opdracht van de gemeente Enschede is opgesteld. Hierdoor kunnen maatregelen in verschillende sectoren beter met elkaar vergeleken worden.

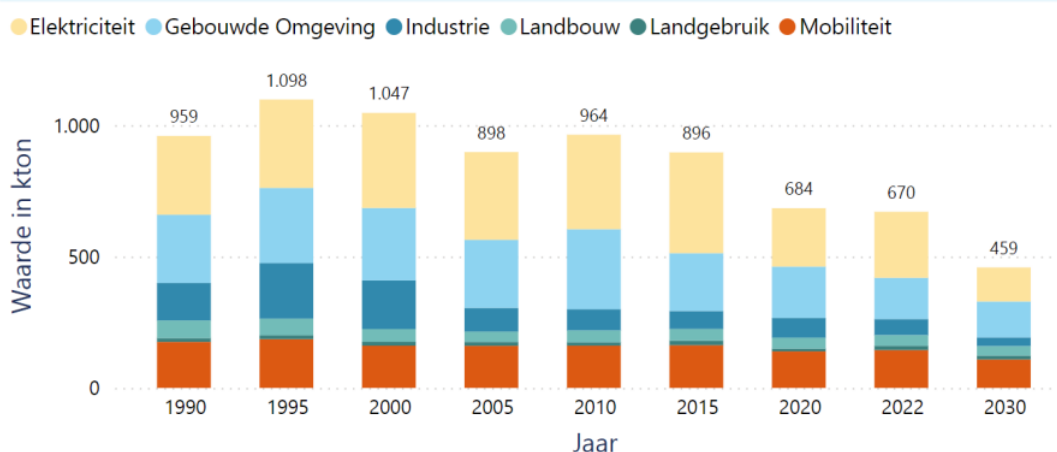
In deze routekaart is het verloop in broeikasgasuitstoot vanaf het ijkjaar 1990 (welke ook gebruik wordt in het landelijke klimaatakkoord) tot nu geschetst. Daarnaast wordt een prognose gegeven van de ontwikkelingen tot 2030. Ten slotte kan deze routekaart gebruikt worden voor het bepalen van het effect op de CO₂-uitstoot door extra maatregelen.

Waar staan we nu en ambitie 2030.

Als eerste is vastgesteld dat de CO₂ uitstoot in Enschede in 2023 met bijna 30% is gedaald ten opzichte van het jaar 1990. Dit zal naar verwachting verder stijgen tot een afname van ongeveer 52% in 2030. Dit komt door de volgende ontwikkelingen:

1. Autonome ontwikkelingen die het gevolg zijn van Europees en landelijk beleid (15% extra reductie)
2. Een verdere afname door ontwikkelingen binnen Enschede die nog haalbaar zijn voor 2030. Hier gaat het om lokaal beleid, al gestarte projecten (zoals zonnepark Broekheurne en Solar Parking Twente Village) en om projecten die nog in de planning zijn, maar wel haalbaar voor 2030. (5% extra reductie)
Er wordt geen rekening gehouden met opwek door windturbines. Omdat die niet voor 2030 gerealiseerd zullen worden.
3. De aankoop van een extra aandeel in Twence. De hernieuwbare energie die door Twence wordt opgewekt wordt evenredig aan het aandeelhouderschap verdeeld over de aandeelhouders van Twence. Eind 2024 heeft gemeente Enschede extra aandelen gekocht, en wordt de aan ons toegerekende hoeveelheid hernieuwbare energie groter. (2% extra reductie)

Emissies in kton CO₂-eq per jaar

Figuur 1: voorspelling van de CO₂-uitstoot in Enschede tot 2030. (Met 52% uitstootvermindering in 2030).

De doelstellingen uit de Energievisie 2021 komen overeen met een CO₂-uitstootvermindering van 52% in 2030. De energievisie richt zich op het opwekken van 8% extra hernieuwbare energie binnen de gemeente Enschede. Een deel hiervan valt weg door de eerder geschetste problemen. De gemeenteraad heeft gevraagd om met een extra maatregelenpakket te komen waarmee de ambities uit de Energievisie 2021 toch gerealiseerd kunnen worden. Hiervoor is een maatregelenpakket samengesteld waarbij de ambitie voor duurzame uit de Energievisie 2021 gecompenseerd wordt met aanvullende CO₂-reducerende maatregelen. Samen met de vergroting van het Enschedese aandeel Twence levert dit een verwachte CO₂-reductie op van 54% in 2030. Hiermee hopen we dat de hieronder genoemde maatregelen de doelen kunnen worden behaald maar dat er omstandigheden kunnen zijn dat dit niet lukt.

In de herijking die als bijlage bij dit voorstel te vinden is, wordt het hier beschreven maatregelenpakket 'scenario 1' genoemd. In de brief die op 23 november 2023 aan de Raad is gestuurd, wordt ook gesproken over scenario's. In deze brief ging het echter over scenario's die te maken hadden met het behalen van de opwekdoelstellingen. De in deze brief geschetste scenario's gaven aan hoe veel duurzame opwek de gemeente Enschede in het minst-goede scenario en in het beste scenario zou behalen. In de herijking die als bijlage bij dit voorstel te vinden is gaat het over scenario's voor CO₂-reductie die met bijbehorende maatregelenpakketten kunnen worden behaald.

De hierboven genoemde reductie kan worden behaald met de volgende maatregelen;

- Ontzorgen en begeleiden van bedrijven bij energiebesparing en uitstootvermindering. We gaan hiervoor een maatwerkplan voor de 20 grootste uitstoters ontwikkelen en een uitgebreid ondersteuningstraject voor kleinere bedrijven.
- Het realiseren van 3 – 4 energyhubs met opwek en opslag. Op 3 bedrijventerreinen en indien mogelijk in 1 (nieuwe) woonwijk.
- Het stimuleren van mestvergisting voor biogasproductie. We richten ons op het realiseren van 2 – 3 mestvergistingsinstallaties in de periode tot 2030.

- Het aanplanten van extra bomen en houtwallen.
- Inzetten van vrijkomende agrarische grond voor het verbouwen van duurzame gewassen voor biobased bouwen.

Wij kiezen voor deze maatregelen vanuit de volgende overwegingen:

1. De maatregelen in deze sectoren hebben ook voordelen bij andere problemen. Zo kan het realiseren van extra opwek inclusief opslag op bedrijventerreinen een oplossing bieden voor bedrijven die een (extra) elektriciteitsvraag hebben maar hiervoor nu geen aansluitcontract kunnen krijgen. Ook leidt ondersteuning van bedrijven bij het doorvoeren van energiebesparende maatregelen tot kostenreductie bij deze bedrijven.
2. De maatregelen in andere sectoren worden op dit moment te zeer belemmerd door netcongestie, of zijn (op dit moment) te complex of te duur. Er is tijd voor nodig om de randvoorwaarden voor succesvolle uitvoering op orde te brengen. Het gaat dan vooral om maatregelen in de gebouwde omgeving en in de mobiliteit
3. Deze maatregelen zijn getoetst op praktische haalbaarheid en voor deze maatregelen is dekking beschikbaar. Er zijn andere maatregelen denkbaar waarmee dezelfde uitstootvermindering behaald kan worden, maar deze zijn vaak praktisch minder goed uitvoerbaar. Daarnaast kunnen de kosten van deze maatregelen gedekt worden door de CDOKE (klimaat) middelen of bestaande budgetten.

Bij dit maatregelenpakket moet een aantal kanttekeningen worden gemaakt:

1. Voor het realiseren van deze maatregelen is de gemeente Enschede afhankelijk van (de medewerking van) externe partijen zoals ondernemers, agrariërs, bewoners en andere overheden. Een groot deel van de uitstootbesparing kan bijvoorbeeld behaald worden bij bedrijven. Hiervoor is het dan natuurlijk wel nodig dat deze bedrijven bereid zijn tot medewerking.
2. Het voornemen is niet om bedrijven en andere partijen te dwingen om extra verduurzamingsmaatregelen te nemen bovenop de wettelijk verplichte verduurzamingsmaatregelen. Wel bieden we ondersteuning en proberen we verduurzaming actief te stimuleren.
3. Beleid van andere (hogere) overheden kan ook gevolgen hebben voor het realiseren van deze maatregelen. Iets soortgelijks is bijvoorbeeld gebeurd voor zonnevelden op landbouwgrond; door gewijzigd provinciaal beleid kon de gemeente Enschede een aantal beoogde zonnevelden niet langer realiseren.

Na 2030

Deze energievisie geldt tot 2030. De energietransitie is dan echter nog niet voltooid. Voor deze transitie zal een grote hoeveelheid nieuwe energiesystemen en infrastructuur nodig zijn. Goede sturing hierop vraagt om integrale keuzes op hoog niveau tot 2050. Over deze keuzes zullen we later dit jaar nadenken. Deze willen we vastleggen in wat we nu een energiesysteemvisie noemen.

Beleidsregels zon

De in 2021 vastgestelde energievisie heeft een tweetal door de raad vastgestelde I bijlagen: De beleidsregels voor zonne-energie en de artikelen 6, 7 en 8 van de beleidsregels voor windenergie. De beleidsregels voor zonne-energie zijn, door het gewijzigde provinciale beleid rond zonnevelden op landbouwgrond, niet meer actueel en moeten dus ook aangepast worden. Voor de actualisatie van deze beleidsregels wachten wij de uitwerking van de energiewet af. De energiewet, die in december 2024 door de Eerste Kamer is vastgesteld, bevat een aantal elementen die van invloed kunnen zijn op gemeentelijke beleidsregels voor zonne-energie. Zoals de mogelijkheid tot een betere juridische afdwingbaarheid van lokaal eigendom, dat door een amendement is ingebracht. Op dit moment wordt gekeken hoe de uitwerking van de energiewet, inclusief aangenomen moties en amendementen, vorm gaat krijgen.

No regret maatregelen

Op 9 december 2024 is door de Raad een voorgenomen motie van PvdA/Groenlinks aangekondigd, waarin het college werd opgedragen om aan de slag te gaan met 18 'no regret' maatregelen. Het verzoek van de Raad was om dit mee te nemen in de herijking van de Energievisie. Deze motie is niet aangenomen, maar de wethouder duurzaamheid heeft toegezegd om hier in een brief aan de Raad op te reflecteren. Deze reflectie is te vinden in de raadsbrief in de bijlage.

Covenant of Mayors

In de Raadsvergadering van 6 november 2023 is door Groenlinks/PvdA de motie *structurele inbedding strategische doelen incl. duurzaamheid* ingediend. In deze motie wordt als derde punt aan het college opgedragen om het Covenant of Mayors (CoM) te ondertekenen en betreffende doelstellingen te verwerken in de begroting en IPC. De overige punten uit deze motie zijn eerder al behandeld, met het deelnemen aan het CoM is deze motie nu afgedaan.

Enschede is al sinds 2014 aangesloten bij het CoM, echter is het Enschedese 'lidmaatschap' op dit moment niet actief. In 2024 is al nagedacht over het weer actief deelnemen aan het CoM. Destijds is ervoor gekozen dit niet te doen, aangezien het leek alsof hiervoor aanzienlijke inzet van tijd en middelen nodig is. Ambtelijk zijn er later in 2024 echter gesprekken gevoerd met de organisatie achter het CoM. Uit deze gesprekken bleek dat de instapdrempel voor het CoM aanzienlijk verlaagd is. Het netwerk van het CoM biedt de gemeente Enschede namelijk kansen voor (inter)nationale samenwerking, lobby en de toegang tot subsidies. Daarnaast kan het CoM bijdragen aan kennisuitwisseling en zo de opgaven binnen de gemeente Enschede versnellen. Daarom is het voorstel nu om wel actief deel te nemen aan het CoM.

Voor het activeren van het lidmaatschap is het nodig dat Enschede twee dingen aanlevert, namelijk:

1. Een "Sustainable Energy and Climate Action Plan (SECAP) – Het aanleveren van de Enschedese Energievisie (in het Nederlands) is hiervoor voldoende.
2. Een jaarlijkse duurzaamheidsrapportage – Hiervoor is het voldoende om de informatie uit de nationale klimaatmonitor aan te leveren. De voor de herijking van de Energievisie opgestelde CO₂-routekaart kan hier ook aan bijdragen.

Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven

Deze herijking van de energievisie draagt bij aan de vermindering van de CO₂ uitstoot in Enschede, en zo aan de opgave groen en duurzaam Enschede.

Argumenten

1.1 Hiermee wordt voldaan aan de opdracht van de Raad om in kaart te brengen op welke wijze de doelstelling van de energievisie wel gehaald kan worden. .

De gemeenteraad heeft ons gevraagd om uit te zoeken wat nog wel kan om de ambitie van de energievisie overeind te houden. Hier hebben we invulling aan gegeven met de introductie van deze CO₂ routekaart. We hebben doorerekend welke impact de volledige realisatie van de opwekdoelstelling van de energievisie op de CO₂ uitstoot in 2030 zou zijn. Omdat deze doelstelling niet geheel gerealiseerd wordt, zou de CO₂ lager uitvallen. Voor dit verschil wordt een alternatief maatregelenpakket voorgesteld, zoals omschreven in scenario 1 in de concept-herijking.

1.2 Er wordt gekozen voor extra maatregelen in de sectoren industrie en bedrijvigheid en landbouw en landgebruik omdat deze maatregelen op dit moment realiseerbaar zijn en naast CO₂ reductie ook andere voordelen bieden.

Het maatregelenpakket is opgebouwd aan de hand van de vijf sectoren uit het klimaatakkoord. Voor een aantal sectoren, zoals energie (opwek) en gebouwde omgeving, wordt het lastig om extra uitstootbesparing te realiseren. Daarom ligt de focus op sectoren waar dit komende jaren wel kansrijk is. Dat zijn de sectoren industrie en bedrijvigheid en landbouw en landgebruik.

1.3 De kosten voor dit maatregelenpakket kunnen worden gedekt met vanuit het Rijk beschikbare middelen (CDOKE) of al bestaande budgetten

Voor het uitvoeren van dit maatregelenpakket hoeft geen extra aanspraak gemaakt te worden op de (algemene) middelen van de gemeente Enschede. Vanuit het Rijk zijn middelen beschikbaar voor het uitvoeren van het klimaatakkoord, de zogenaamde CDOKE of klimaatmiddelen. Hiermee kan het grootste deel van het maatregelenpakket betaald worden. Voor het overige maatregelen is ruimte in bestaande pakketten.

2.1 Wij leggen deze herijking voor vaststelling voor aan de gemeenteraad

De energievisie Enschede is in 2021 vastgesteld door de gemeenteraad. De nu voorliggende herijking kent dezelfde doelstelling - in 2030 is minimaal 16,6% van het energiegebruik op een hernieuwbare manier opgewekt- maar dan in termen van de bijdrage aan de reductie van uitstoot van CO₂. Omdat de doelstelling van hernieuwbare opwek op dit moment niet realiseerbaar is, is een alternatief maatregelenpakket, met dezelfde impact, benoemd. Wij vragen een raadsbesluit om deze aanpak te bekrachtigen.

3.1 De beleidsregels zonne-energie zijn niet meer actueel

De in 2021 vastgestelde energievisie heeft een aantal bijlagen. Een van deze bijlagen betreft de *beleidsregels zonne-energie*. Deze beleidsregels zijn, door het gewijzigde provinciale beleid rond zonnevelden op landbouwgrond, niet meer actueel en moeten dus ook aangepast worden. Voor de actualisatie van deze beleidsregels wachten wij de uitwerking van de energiewet af. De energiewet, die in december 2024 door de Eerste Kamer is vastgesteld, bevat een aantal elementen die van invloed kunnen zijn op gemeentelijke beleidsregels voor zonne-energie. Zoals de mogelijkheid tot een betere juridische afdwingbaarheid van lokaal eigendom, dat door een amendement is ingebracht. Op dit moment wordt gekeken hoe de uitwerking van de energiewet, inclusief aangenomen moties en amendementen, vorm gaat krijgen.

3.2 Het herijken van deze beleidsregels is pas logisch wanneer de nieuwe energiewet daadwerkelijk in werking treedt

Op 10 december 2024 is door de eerste kamer de energiewet aangenomen. Deze vervangt de oude Elektriciteitswet en Gaswet. Op dit moment is het echter nog onduidelijk wanneer deze nieuwe energiewet in werking treedt. Ook moet er op enkele onderdelen nog uitwerking in AMvB's plaats vinden. Wel heeft deze nieuwe wet gevolgen voor de realisatie van zonnepanelen-projecten.. Daarom is het op dit moment niet logisch om de Enschedese beleidsregels voor zonenergie te herijken, maar wordt hiermee gewacht tot de energiewet in werking treedt.

4.1 Deelnemen aan het Covenant of Mayors kost de gemeente Enschede weinig inzet en kan de gemeente veel opleveren

Enschede is al sinds 2014 aangesloten bij het Covenant of Mayors, echter is het Enschedese 'lidmaatschap' op dit moment niet actief. Voor het activeren van het lidmaatschap is het nodig dat Enschede een klimaatdoelstelling indient. Het indienen van de Enschedese Energievisie (in het Nederlands) is hiervoor voldoende. Jaarlijks wordt er daarnaast een duurzaamheidsrapportage vanuit Enschede verwacht. Ook dit kost de gemeente Enschede nauwelijks inzet, aangezien de informatie uit de nationale klimaatmonitor hiervoor voldoende is.

Deelname aan het Covenant of Mayors geeft Enschede toegang tot het bijbehorende netwerk. Dit kan gunstige gevolgen hebben voor Enschedees (inter)nationale samenwerking, lobby en toegang tot subsidieprogramma's.

4.2 Met het deelnemen aan het Covenant of Mayors wordt voldaan aan een opdracht van de Raad uit een motie van 6 november 2023

In een motie, ingediend door Groenlinks/PvdA, wordt door de Raad aan het College van B&W opgedragen het Covenant of Mayors te ondertekenen. Met dit besluit wordt aan deze opdracht voldaan.

5.1 Door te reflecteren op de 18 'no regret' verduurzamingsmaatregelen wordt voldaan aan de toezegging die gedaan is door de wethouder duurzaamheid n.a.v. de bijbehorende motie van 9 december 2024

Op 9 december 2024 is door de Raad in een voorgenoemen motie van PvdA/Groenlinks gevraagd om aan de slag te gaan met 18 'no regret' maatregelen. Het verzoek van de Raad was om dit mee te nemen in de herijking van de Energievisie. De motie is niet aangenomen, maar de wethouder duurzaamheid heeft toegezegd om hier in een brief aan de Raad op te reflecteren. Met het verzenden van deze brief wordt aan deze toezegging voldaan.

5.2 Als de gemeente Enschede actief deelneemt aan de Covenant of Mayors, is het goed om de Raad hierover in te lichten

De gemeenteraad heeft eerder aangegeven op de hoogte gehouden te willen worden over ontwikkelingen rondom verduurzaming en de energietransitie. Door de Raad in een brief op de hoogte te stellen over de deelname aan het CoM, wordt aan die wens voldaan.

Risico's

1.1 voor het realiseren van het maatregelenpakket is medewerking door andere partijen, zoals bedrijven, agrariërs etc. nodig.

Voor het verwezenlijken van energiebesparing bij bedrijven en het realiseren van energy hubs is medewerking van deze bedrijven nodig. Indien deze medewerking niet verleend wordt, valt dit deel van het maatregelenpakket weg.

Daarnaast moeten agrariërs grond vrijmaken en meewerken aan het omschakelen naar biobased bouwmaterialen. Dit zelfde geldt voor mestvergisting, aangezien hiervoor een aanvoer van mest nodig is. Als deze agrariërs hier niet toe bereid zijn, valt ook dit aandeel CO₂ besparing weg.

1.2 Veranderende wetgeving of beleid van hogere overheden kan er ook voor zorgen dat de in deze herijking gestelde doelstelling niet gehaald wordt.

Als veranderende wetgeving of beleid van hogere overheden ervoor zorgt dat bepaalde maatregelen niet langer uitvoerbaar zijn, kan dit ertoe leiden dat de CO₂-besparingsdoelstelling niet behaald wordt. Iets soortgelijks is bijvoorbeeld al gebeurd met de opwekdoelstelling door veranderend beleid rondom zon-op land van de Provincie Overijssel.

Kosten en financiële dekking van het voorstel

Het maatregelenpakket om de ambitie van 54% CO₂ reductie in 2030 te halen, kost capaciteit en geld. Voor het begeleiden van bedrijven bij hun verduurzamingsaanpak wordt Omgevingsdienst Twente (ODTwente) ingezet. De middelen voor deze extra opdracht aan ODTwente en het ontwikkelproces om te komen tot smart energyhubs op bedrijventerreinen worden vanuit de CDOKE middelen (ook wel klimaatmiddelen genoemd) bekostigd.

Het aanplanten van extra bomen en het aanleggen van nieuwe groenstructuren wordt bekostigd uit bestaande budgetten voor Stedelijke Ontwikkeling en Beheer en Onderhoud Openbare Ruimte en eventuele subsidies.

De kosten die Gemeente Enschede maakt voor het stimuleren van mestvergisting en het verbouwen van biobased bouwmaterialen kan bekostigd worden uit het product Stedelijke Ontwikkeling.

Disclaimer bij dit besluit:

Er wordt met dit besluit ingestemd met de kennis van nu. Echter, de gemeente heeft te maken met flinke financiële uitdagingen, in de vorm van forse begrotingstekorten vanaf het (Ravijn)jaar 2026. Samen met andere gemeenten biedt onze lobby richting Rijk voor herstel van dit forse tekort hopelijk enig soelaas. Daarnaast hebben we vorig jaar het traject Begroting en Organisatie in Balans (BOB) in gang gezet, gericht op het meerjarig financieel gezond blijven. We moeten er serieus rekening mee gaan houden dat het BOB-traject in 2025 tot stevige ombuigingen in de daaropvolgende jaren leidt. Onder meer gaat het daarbij over beperking in dienstverlening en investeringen, waardoor er een kans is dat we later op dit besluit terug moeten komen.

Afweging en alternatieven

Er zijn alternatieven voor het vast te stellen ambitieniveau voor 2030, overeenkomend met respectievelijk scenario 0 en 2, zoals beschreven in de concept-herijking.

Scenario 0: 52% reductie in 2030 t.o.v. 1990: dit ambitieniveau wordt gerealiseerd als we alles wat nu in gang is gezet en als realiseerbaar wordt gezien in de periode tot 2030 uitvoeren plus de extra bijdrage vanuit vergroting aandeelhouderschap Twence. We compenseren het deel van de doelstelling rond opwek dat niet gehaald wordt, door de extra bijdrage van Twence. We kiezen hier niet voor omdat dit niet overeenkomt met de ambitie van de energievisie om extra opwek (c.q. reductie CO₂ uitstoot) op gemeentelijk grondgebied te realiseren.

Scenario 2: 56% reductie in 2030 t.o.v. 1990. Dit is de zogenaamde Fair Share van Enschede. De bijdrage die van gemeente Enschede verwacht mag worden, om de landelijke doelstelling van minimaal 55% reductie in 2030 te behalen.

Wij kiezen hier niet voor. Er is een omvangrijk pakket aan extra maatregelen nodig om deze ambitie vorm te geven, waaronder enkele maatregelen die op dit moment niet realistisch lijken of omdat ze tot vertraging leidt in bijvoorbeeld de woningbouwopgave. De onlangs verschenen Klimaat en Energieverkenning 2024 (KEV) geeft aan dat ook landelijk de doelen niet gehaald worden. Er zal naar verwachting aanvullend landelijk beleid worden afgekondigd. Dit zal ook een (aanvullend) effect op de uitstoot in Enschede hebben.

Scenario 3: Er is tot slot ook nog een alternatief maatregelpakket voor een doelstelling van 54% mogelijk. Het voorgestelde maatregelpakket heeft echter als voordeel dat dit praktisch uitvoerbaar is, er dekking mogelijk is uit beschikbare middelen en dat ze voordelen oplevert op andere opgaven. Ieder alternatief maatregelpakket is op deze drie vakken minder voordelig. Dit heeft daarom niet de voorkeur. (Alle mogelijke maatregelen zijn beschikbaar in de concept-herijking Energievisie in de bijlage.)

Participatie

n.v.t.

Communicatie met direct betrokkenen:

Dit voorstel is tot stand gekomen in overleg met de betrokken beleidsadviseurs.

Interne communicatie

Dit voorstel is een aantal keer besproken in het opdrachtgeversoverleg van domein Fysiek, in de Nievewie en met de 3 meest betrokken wethouders.

PR over besluit:

Persbericht, ja of nee:

Nog niet, eventueel na vaststelling herijking energievisie door de gemeenteraad.

Vervolg

Het bijgevoegde raadsvoorstel wordt voorgelegd aan de Raad.

Later dit jaar gaan we werken aan een visie op het toekomstige energiesysteem. Hierin wordt op de hoofdlijnen nagedacht over de lange termijn ontwikkelingen tot 2050 die te maken hebben over energie en de bijbehorende energie infrastructuur.

Bijlage(n)

	Omschrijving	College	Raad	Niet actief publiceren	Geheim
Bijlage 1	Het raadsvoorstel	Ja	Ja	Nee	Nee
Bijlage2	De herijking energievisie	Ja	Ja	nee	Nee
Bijlage 3	Brief aan de Raad	Ja	Ja	Nee	Nee
Bijlage 4	Beleidsregels zonne-energie	Ja	Ja	Nee	Nee
Bijlage 5	CO ₂ routekaart	Ja	Ja	Nee	Nee